

BIBLIOGRAFIA SELECTIVĂ A OPEREI ISTORICULUI IACOB MÂRZA¹

Cărți

1. *Școală și națiune (Școlile de la Blaj în epoca renașterii naționale)*, Cluj-Napoca, Editura "Dacia", 1987.
2. *Alba Iulia [Alba Iulia în istoria poporului român]*, Alba Iulia, 1998.
3. *Semantică politică iluministă în Transilvania (sec. XVII-XIX): glosar de termeni*, Alba Iulia, Editura "Aeternitas", 2002 (în colab. cu Pompiliu Teodor, Laura Stanciu).
4. *Etape și momente din istoria învățământului în Transilvania (sec. XVIII-XIX)*, Sibiu, Editura "Imago", 2002.
5. *Sens și reprezentare în dinamica gândirii politice din Transilvania (sec. XVII-XIX). Dicționar terminologic explicativ. Bază de date*, Cluj-Napoca, Editura "Argonaut", 2005 (în colab. cu Laura Stanciu). CD-ROM 12 cm.
6. *École et nation (Les écoles de Blaj à l'époque de la renaissance nationale)*, Traduction Rodica Chira et Doina Pușcău, Cluj-Napoca, Institut Culturel Roumain, 2005.

Volu coordonat

Spiritualitate transilvană și istorie europeană. Editori Iacob Mârza și Ana Dumitran, Alba Iulia, 1999.

Ediții

1. *Psaltirea lui David cu calendar*, București, Editura "Meridiane", 1977, (Colecția *Manuscris*), (în colab. cu Lucia C. Bica).
2. *D.G.A.S.-B.C.S. Mihai Viteazul în conștiința europeană, 2-3. Cronicari și istorici străini. Secolele XVI-XVIII. Texte alese*, București, Editura Academiei, 1985-1984 (în colab.).
3. *Vasilie Popp, Disertație despre tipografiile românești în Transilvania și în vecinatele țări de la începuturile lor până la vremile noastre*, Sibiu, 1838. Studiu introductiv, ediție, note, rezumat și indice de Eva Mârza și Iacob Mârza, Cluj-Napoca, Editura "Dacia", 1995.

---

¹ Nu au fost incluse recenziile, prezentările de cărți, notele de lectură etc., publicate în reviste de specialitate din țară și în străinătate, respectiv articolele de cultură istorică generală apărute în presa cotidiană centrală, regională ori locală.

4. *Vasilie Popp, De funeribus plebejis Daco-Romanorum sive hodiernorum Valachorum et quibusdam circa ea abusibus – Despre înmormântările comune la daco-români sau la românii de astăzi și despre unele superstiții, Viena, 1817.* Traducere din limba latină: Andreea Mârza. Studiu introductiv, ediție, note și indice: Marius Rotar, Iacob Mârza. Rezumat: Laura Stanciu, Alba Iulia, Editura “Aeternitas”, 2004.

Studii, articole

1. *Gramatica lui Andrei Șaguna*, în *Limba română*, XX, 1, 1971, p. 21-32.
2. *Augustin de Gérando despre Alba Iulia*, în *Apulum*, VIII, 1971, p. 197-214.
3. *Avram Iancu, elev la “Regium Gymnasium Zalatnense” (1837-1841)*, în *Revista de pedagogie*, XXI, 9-10, 1972, p. 109-115.
4. *Elevi ai gimnaziului crăiesc din Zlatna (I)*, în *Apulum*, X, 1972, p. 347-372.
5. *“Protocollum Regii Gymnasii Zalatnensis” (Unele probleme privind importanța protocoalelor școlare)*, în *Sargetia*, IX, 1972, p. 231-246.
6. *Biblioteca gimnaziului crăiesc din Zlatna (O contribuție la istoricul bibliotecilor școlare din Transilvania)*, în *AIIA Cluj*, XV, 1972, p. 85-104.
7. *“Protocollum Regii Gymnasii Zalatnensis” (Unele probleme privind importanța protocoalelor școlare)*, în *Studii și articole de istorie*, XXI, 1973, p. 49-60.
8. *Cărți aldine în Biblioteca Batthyaneum Alba Iulia*, în *Apulum*, XI, 1973, p. 311-350 (în colab. cu Lucia C. Bica).
9. *Cărți didactice românești din secolul al XIX-lea în Biblioteca Muzeului de Istorie Alba Iulia*, în *Apulum*, XI, 1973, p. 349-421 (în colab. cu Lucia Hațeganu).
10. *Două scrisori despre Sibiul anului 1786*, în *Studii și comunicări. Arheologie-Istorie*, Sibiu, 18, 1974, p. 197-205.
11. *O listă cu cărți de la episcopul Anton Sigismund Stoica de Szala (1699-1770)*, în *Apulum*, XII, 1974, p. 329-359.
12. *Cultura și învățământul (sec. XVI-XVIII)*, în *Alba Iulia 2000*, Alba Iulia, 1975, p. 187-217.
13. *Catalogul cărților de la Levoča (Contribuție cu privire la fondul de proveniență slovacă din Biblioteca Battthaneum Alba Iulia)*, în *Apulum*, XIII, 1975, p. 307-404 (în colab. cu Eva Mârza).
14. *Unfamiliar libraries XIV: the Batthyaneum Alba Iulia*, în *The Book Collector*, Oxford, 24, 4, Winter 1975, p. 558-564.
15. *Un manuscris despre guvernarea Veneției*, în *Apulum*, XIV, 1976, p. 209-223 (în colab. cu Virginia I. Cerb).
16. *Un raport relativ la situația câtorva școli românești din Munții Apuseni*, în *Sargetia*, XI-XII, 1976, p. 139-147.

17. *Tipărituri românești vechi imprimate la Bălgrad, conservate în Fondul Colecțiilor speciale ale Bibliotecii Academiei RSR. Filiala Cluj*, în *Mitropolia Ardealului*, XX, 9-10, 1975, p. 608-617 (în colab. cu Titus Furdui).
18. *Noi contribuții documentare la cunoașterea învățământului din Transilvania în secolul al XIX-lea*, în *Revista de istorie*, 29, 8, 1976, p. 1215-1222.
19. *Lucrări de Petru Maior în colecții de carte veche din Alba Iulia*, în *Marisia*, VI, 1978, p. 255-271.
20. *Planul lui Dimitrie Eustatievici din anul 1789 cu privire la școlile românești de pe domeniul Zlatnei*, în *Țara Moșilor*, Alba Iulia, 1977, p. 67-74.
21. *Elevi ai gimnaziului crăiesc din Zlatna, II*, în *Apulum*, XV, 1977, p. 409-430.
22. *Patru documente despre "Regium Gymnasium Zalathnense"*, în *Sargetia*, XIII, 1977, p. 355-357.
23. *Un protocol școlar de la Seminarul din Blaj (1806-1883)*, în *Studia. Historia*, 1, 1978, p. 37-45 (în colab. cu Oct. Rotaru).
24. *Biblioteca Batthyaneum Alba Iulia*, în *Țitadel*, Martin, 27, 7-8, 1978, p. 282-285 (în colab. cu Eva Mârza).
25. *La circulation de l'oeuvre de Voltaire en Transylvanie au XVIIIe siècle*, în *Synthesis*, V, 1978, p. 149-162.
26. *Catalogul cărților lui Ioan Lemeni din 1826*, în *Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu" Iași. Lucrările Simpozionului de Biblioteconomie din 27-29 octombrie 1977*, Iași, 1978, p. 488-492.
27. *Elevi ai liceului din Blaj (1836-1837)*, în *AIIA Cluj-Napoca*, XI, 1978, p. 417-427.
28. *Lista cărților umaniste a bibliotecii gimnaziului crăiesc din Sibiu*, în *Apulum*, XVI, 1978, p. 329-340.
29. *Contribuții la istoria culturii transilvănene în primele decenii ale secolului al XIX-lea*, în *Revista de istorie*, 32, 3, 1979, p. 523-534.
30. *Tipărituri elzeviriene în Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia (Considerații preliminare)*, în *Biblioteca și cercetarea*, III, 1979, p. 106-115.
31. *Proiecte de reformare a învățământului la Blaj în anii premergători revoluției de la 1848*, în *Sargetia*, XIV, 1979, p. 329-342.
32. *Les elzévir de la Bibliothèque Batthyaneum d'Alba Iulia*, în *Revue roumaine d'histoire*, XVIII, 2, 1979, p. 289-312.
33. *Plantiniana in der Batthyaneum-Bibliothek in Alba Iulia (I)*, în *Apulum*, XVII, 1979, p. 311-332.
34. *Enlightenment Books in Romanian Libraries in Transylvania from the middle of the 18th Century to the first Decade of the 19th*, în *Enlightenment and Romanian Society*. Edited by Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, 1980, p. 55-67.
35. *Corpul profesorilor de la liceul din Blaj în anii 1843-1845*, în *Apulum*, XVIII, 1980, p. 325-337.

36. *Un plan tematic pentru examenul de istorie al profesorului Ioan Rusu (1842)*, în *AIIA Cluj-Napoca*, XXIII, 1980, p. 497-507.
37. *Răspândirea tipăriturilor românești vechi în Transilvania (mijlocul sec. al XVII-lea – primele decenii ale sec. al XIX-lea) în lumina unui material arhivistic*, în *Acta Musei Napocensis*, XVII, 1980, p. 759-768 (în colab. cu Cornel Tatai Baltă).
38. *O bibliotecă particulară transilvăneană de la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, în *Biblioteca și cercetarea*, V, 1981, p. 132-148.
39. *Venituri și cheltuieli pentru școlile din Blaj (1840-1848)*, în *Apulum*, XIX, 1981, p. 259-286.
40. *Der Unterricht der Mathematik und der Physik in den Schulen aus Blaj am Ende des XVIII-ten Jahrhunderts und am Anfang des XIX-ten Jahrhunderts*, în *Proceedings of the 16th. International Congress of the History of Science. A. Scientific Sections, Bucharest, August 26 – September 3, 1981*, p. 100.
41. *Avicenne dans quelques anciennes bibliothèques de Transilvanie*, în *Proceedings of the 16th. International Congress of the History of Science D. Commemoration, Bucharest, Romania, August 26 – September 3, 1981*, p. 389. (în colab. cu Eugen A. Pora).
42. *Livres de biologie animale en Transylvanie dans les siècles des XVII et XVIII*, în *Proceedings of the 16th International Congress of the history of Science. A Scientific Sections, Bucharest, Romania, August 26 – September 3, 1981*, p. 226 (în colab. cu Eugen A. Pora).
43. *Predarea limbii germane la gimnaziul din Blaj în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, în *Sargetia*, XV, 1981, p. 363-380.
44. *Simion Bărnuțiu, profesor de filozofie la liceul din Blaj (Trei documente inedite)*, în *Acta Musei Prolissensis*, V, 1981, p. 693-709.
45. *Ediții Elzevier în Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia, I*, în *Studii și comunicări. Arheologie-Istorie*, Sibiu, 21, 1982, p. 325-341.
46. *Două cărți cumpărate de Gheorghe Șincai pentru școlile Blajului*, în *Ziridava*, XIV, 1982, p. 403-410.
47. *Der Unterricht der Mathematik und der Physik in den Schulen aus Blaj am Ende des XVIII-ten Jahrhunderts und in ersten Teil des XIX-ten Jahrhunderts*, în *Apulum*, XX, 1982, p. 241-256.
48. *Obiecte cu valoare de patrimoniu într-un inventar de la Blaj din 1784*, în *AIIA Cluj-Napoca*, XXV, 1982, p. 265-273 (în colab. cu C. Tatai Baltă).
49. *Tipărituri din Țările de Jos (secolul al XVI-lea) în Biblioteca Batthyaneum Alba Iulia*, în *Valori bibliofile din patrimoniul cultural național. Cercetare și valorificare*, II, București, 1983, p. 517-532.
50. *Une liste de livres interdits en Transylvanie (seconde moitié du XVIIIe siècle)*, în *Revue des études sud-est européennes*, XXI, 3, 1985, p. 177-181.

51. *Noi identificări de tipărituri elzeviriene în Biblioteca Batthyaneum*, în *Apulum*, XXI, 1983, p. 191-202.
52. *Ex-librisul unui bibliofil vienez din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea în patrimoniul cultural al Bibliotecii Batthyaneum*, în *Revista muzeelor și monumentelor*, 5, 1983, p. 61-64 (în colab. cu Al. Rădulescu).
53. *Horizon livresque des Lumières dans les bibliothèques roumaines de Transylvanie depuis le milieu du 18e siècle jusqu'aux premières décennies du 19e*, în *Transactions of the Sixth International Congress on the Enlightenment, Brussels, July 1983, The Voltaire Foundation, At the Taylor Institution*, Oxford, 1983, p. 251-252.
54. *Kultúrne styky sedmohradských Rumunov sa Slovenskom v druhej polovici 18. a na začiatku 19. storočia*, în *Historický časopis*, Bratislava, 31, 6, 1983, p. 912-926.
55. *Codex aureus*, în *Secolul XX*, 272-274 (8-10), 1983 /8/ f.
56. *O poartă spre Europa: Biblioteca Batthyaneum*, în *Țara dintre cetăți și râuri*, București, 1984, p. 139-148.
57. *Material didactic pentru liceul din Blaj (1835)*, în *Apulum*, XXII, 1984, p. 231-239.
58. *Manuale de istorie folosite la școlile din Transilvania între mijlocul secolului al XVIII-lea și mijlocul secolului al XIX-lea*, în *Sargetia*, XVI-XVII, 1982-1983, p. 577-606.
59. *Inkunabeln in einem siebenbürgischen Bibliothekskatalog aus dem Jahre 1774*, în *Revue roumaine d'histoire*, XXIV, 1-2, 1985, p. 147-152.
60. *Interferențe culturale între Transilvania și Slovacia (mijlocul secolului al XVIII-lea – primele decenii ale secolului al XIX-lea)*, în *Revista de istorie*, 38, 3, 1985, p. 277-283.
61. *Lectori ai manualului de istorie al lui Martin Bolla: semnificații culturale și politice*, în *Sargetia*, XVIII-XIX, 1984-1985, p. 373-389.
62. *Ideea de educație în concepția unor reprezentanți ai "Școlii ardeleni"*, în *Studia. Historia*, 1985, p. 30-38.
63. *Interioare de bibliotecă în două ex-librisuri din secolul al XVIII-lea din colecția Batthyaneum*, în *Revista muzeelor și monumentelor*, 4, 1985, p. 75-78, (în colab. cu Al. Rădulescu).
64. *Tipărituri vechi de la Blaj, izvoare pentru istoria învățământului (Patru exemple)*, în *Apulum*, XXIII, 1986, p. 271-282.
65. *Catalogul unei biblioteci de la Alba Iulia din secolul al XVIII-lea*, în *Biblioteca și cercetarea*, XI, 1987, p. 158-182.
66. *L'enseignement de la géographie dans le gymnase de Blaj à la fin du XVIIIe siècle*, în *Revue roumaine de géologie, géophysique et géographie. Géographie*, 31, 1987, p. 89-94.

67. *Tipărituri românești vechi în județul Alba (O evidență din 1933)*, în *Apulum*, XXIV, 1987, p. 259-268 (în colab. cu C. Tatai-Baltă).
68. *Coordonnées de l'enseignement roumain en Transylvanie au XVIIe siècle*, în *Revue roumaine d'histoire*, 4, 1987, p. 383-389.
69. *Cinci liste cu cărți de la Nicolae Pauleti (1839-1842)*, în *Apulum*, XXIV, 1987, p. 269-282.
70. *Activism și opțiune culturală în secolul al XVIII-lea: Ioan Iacob Aron*, în *Apulum*, XXV, 1988, p. 351-359.
71. *Cărți ilustrate de Rubens în Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia*, în *Revista muzeelor și monumentelor*, 3, 1988, p. 76-89 (în colab. cu C. Tatai-Baltă).
72. *Orizont livresc și opțiune politică: exemplu Iosif Meheși*, în *Biblioteca și cercetarea*, XII, 1988, p. 106-112.
73. *Alba Iulia, important centru tipografic românesc. Locul apariției Noului Testament – 1648*, în *Noul Testament*. Tipărit pentru prima dată în limba română la 1648 de către Simion Ștefan Mitropolitul Transilvaniei. Reeditat după 340 de ani din inițiativa și purtarea de grijă a Prea Sfințitului Emilian Episcop al Alba Iuliei, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Alba Iuliei, 1988, p. 97-103 (în colab. cu Eva Mârza).
74. *Însemnătatea didactică a Bucoavnei de la Bălgrad (1699)*, în *Bucoavna, Bălgrad, 1699*. Ediție critică tipărită din inițiativa și cu binecuvântarea P. S. Emilian al Alba Iuliei, 1988, p. 25-42 (în colab. cu Dumitru Călugăru).
75. *L'idée de l'éducation chez les représentants de l'École transylvaine*, în *Revue des études sud-est européennes*, XXVII, 4, 1989, p. 319-327.
76. *Mihail Tertina (1750-1808), un iluminist slovac la Oradea*, în *Biblioteca și cercetarea*, XVIII, 1989, p. 79-91.
77. *Orizont livresc iluminist în biblioteci românești din Transilvania (mijlocul secolului al XVIII-lea – primele decenii ale secolului al XIX-lea)*, în *Apulum*, XXVI, 1989, p. 447-464.
78. *Repere noi în istoriografia asupra școlilor din Blaj. Disertația lui George Ilea din anul 1879*, în *Biblioteca și cercetarea*, XIV, 1990, p. 244-262.
79. *Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia: motivul cărții în ex-libris*, în *Biblioteca*, I, 4-5, 1990, p. 45-48.
80. *Schimb cărturăresc interromânesc în "Vormärz": profesori ardeleni la Iași (Cercetători preliminare)*, în *Biblioteca Centrală Universitară "M. Eminescu", Biblioteca și perenitatea culturii românești*, Iași, 1990, p. 409-423.
81. *Iluminism și romantism la Vasilie Popp (O listă cu cărți din 1842)*, în *Cultură și societate în epoca modernă*. Volum îngrijit de Nicolae Bocșan, Nicolae Edroiu, Aurel Răduțiu, Cluj-Napoca, 1990, p. 224-230 (în colab. cu Eva Mârza).

82. *Timotei Cipariu și istoriografia școlilor de la Blaj*, în *Verbum*, I, 1-6, 1990, p. 127-131.
83. *George Barițiu, elev și profesor la Blaj*, în *Verbum*, I, 7-12, 1990, p. 89-94.
84. *Catalogul Bibliotecii gimnaziului crăiesc din Sibiu*, în *Revista arhivelor*, LXVII, 2, 1990, p. 167-176.
85. *O bibliotecă particulară românească în 1824*, în *Biblioteca și cercetarea*, XV, p. 78-89.
86. *Der Deutschunterricht am rumänischen Gymnasium von Blasendorf in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts*, în *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, 14 (85), 1, 1991, p. 17-22.
87. *Michael Tertina (1750-1808)*, în *Vibracie*, Bukurest, Editura "Kriterion", 1992, p. 224-230 (Rozhlady-Preložila: Eva Mârza-Selecká).
88. *Rostul traducerii și tipăririi "Psaltirii de la Bălgrad" în contextul secolului al XVII-lea. Importanța acestui act religios, cultural și politic. Circulația cărții*, în *Revista Istorică*, III, 5-6, 1992, p. 511-527.
89. *Slovaciká XV. až XVIII. storočia v "Bibliotheca Batthyaniána" v Alba Iulii*, în *Knižnice a informácie*, Martin, 24, 11, 1992, p. 470-474 (Prel. D. Pribelská).
90. *Coordonnées de l'enseignement roumain de Transylvanie à l'époque des Lumières*, în *Transylvanian Review*, I, 1, 1992, p. 127-135.
91. *Seminarul diecezan din Blaj și școala de preoție de la Sibiu în epoca Renașterii naționale: structuri organizatorice și idealuri culturale*, în *AIJ Cluj-Napoca*, XXXI, 1992, p. 69-77.
92. *Bohemica und Slovacia des 15. bis 18. Jahrhunderts in der "Bibliotheca Batthyaniána" von Alba Iulia*, în *Staatsbibliothek zu Berlin. Preussischer Kulturbesitz. Veröffentlichungen der Osteuropa-Abteilung*. Herausgegeben von Franz Görner. Band 16 (21. Abdos-Tagung, Bratislava und Martin, 25. bis 28. Mai 1992. Referate und Beiträge), Berlin, 1992, p. 34-39.
93. *Impactul istorie-politică (Ediții din "Supplex Libellus Valachorum" în Bibliotheca Batthyaneum Alba Iulia)*, în *Biblioteca și cercetarea*, XVI, 1992, p. 18-25.
94. *Semnificația cărții în comunitățile rurale românești transilvănene (secolele XVII-XVIII) în lumina însemnărilor: mentalitate și sensibilitate*, în *AIJ "A. D. Xenopol"*, XXX, 1993, p. 123-136.
95. *Cultură și sensibilitate în secolul Luminilor: Mănăstirea Râmeț*, în *Biblioteca și cercetarea*, XVII, 1993, p. 39-49.
96. *Bohemica und Slovacia des XV. bis XVIII. Jhs. in der "Bibliotheca Batthyaniána" aus Alba Iulia*, în *Apulum*, XVII-XXX, 1989-1993, p. 21-28.
97. *Ethics Teaching in the Schools of Blaj (the 5th decade of the 19th century)*, în *Transylvanian Review*, III, 2, 1994, p. 52-59.
98. *Un dascăl blăjean, lector al lui Petru Maior*, în *Apulum*, XXXI, 1994, p. 345-351.

99. *Bibliotheca Migazziana Viennensis (Sugestii pentru o reconstituire)*, în *All "A. D. Xenopol"*, XXXII, 1995, p. 239-250 (în colab. cu Eva Mârza).
100. *La Bibliothèque Batthyaneum d'Alba Iulia*, în *Transylvanian Review*, IV, 2, 1995, p. 48-56.
101. *Itinerarii ale operei lui Nicolae Olahus (Exemplare din Biblioteca Batthyaneum)*, în *Cultura Creștină*, Blaj, Serie nouă, I, 1, 1995, p. 76-81.
102. *Bibliotheca Migazziana Viennensis (Anregungen zu einer möglichen Rekonstruktion)*, în *Colloquia*, II, 1-2, 1995, p. 74-79 (în colab. cu Eva Mârza).
103. *Der Polyhistor Vasilie Popp (1789-1842): biographische Anhaltspunkte*, în *Apulum*, XXXIII, 1996, p. 41-56 (în colab. cu Eva Mârza).
104. *Zenovie Pâclișanu, colaborator la "Revista Istorică Română" (1943-1947)*, în *Revista Istorică*, VII, 11-12, 1996, p. 327-334.
105. *Das rumänische Schulwesen im Zeitalter der Aufklärung auf Komitatsboden und auf Königsboden*, în *Beiträge zur siebenbürgischen Schulgeschichte*. Herausgegeben von Walter König, Köln, Weimar, Wien, Böhlau Verlag, 1996, p. 205-215.
106. *Zenovie Pâclișanu, bibliotecar la Blaj (1916-1919)*, în *Biblioteca și cercetarea*, XX, 1996, p. 122-129.
107. *Polihistorul Vasilie Popp și începuturile bibliografiei la români*, în *Biblioteca "George Barițiu" Brașov. 160 de ani de la înființarea primei biblioteci publice la Brașov, 1835, 1995*, Brașov, 1996, p. 120-128.
108. *Das rumänische Schulwesen im Zeitalter der Aufklärung auf Komitatsboden und auf Königsboden*, în *Das Banat im 18. Jhr.*, Timișoara, 1996, p. 147-160.
109. *Din istoriografia Supplex-ului: cercetările lui Zenovie Pâclișanu*, în *Acta Musei Porolissensis*, XX, 1996, p. 321-328.
110. *Actele fundaționale ale școlilor de la Blaj. Oportunitatea unei reeditări*, în *Apulum*, XXXIV, 1997, pp. 317-334.
111. *Zenovie Pâclișanu, L'Histoire de l'Eglise Roumaine Uniate*, în *Transylvanian Review*, VI, 3, 1997, p. 56-71.
112. *Un manuscritto sulla storia di Venezia*, în *Acta Musei Napocensis, Istorie*, 33, II, 1997, p. 181-192.
113. *Die Bibliothek Batthyaneum von Alba Iulia (Karlsburg)*, în *In honorem Paul Cernovodeanu* Violeta Barbu edita, București, Editura "Kriterion", 1998, p. 201-210.
114. *Ediții Elzevir în Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia (II)*, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 1, 1997, p. 21-45.
115. *Personalitatea și epoca lui Iancu (Ioan) de Hunedoara reflectate în însemnările de pe un incunabil de la 1481*, în *Studii istorice. Omagiu profesorului Camil Mureșan la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 1998, p. 48-61 (în colab. cu Ioan-Aurel Pop).

116. *Formația școlară a istoricului Zenovie Pâclișanu (Perioada gimnaziului superior din Blaj, 1898-1906)*, în *Apulum*, XXXV, 1998, p. 467-486.
117. *Erudiție și spirit critic. Colaborările lui Gh. I. Brătianu la "Revista Istorică Română", 1931-1937*, în *Incursiuni în opera istorică a lui Gheorghe I. Brătianu – Studii și interpretări istorice*, Coordonatori: Pompiliu Teodor, Radu Mârza, Cluj, "Casa Cărții de Știință", 1999, p. 81-97.
118. *Etape din istoria învățământului la Alba Iulia (sec. XVI-XVIII)*, în *Colegiul "Horia, Cloșca și Crișan" din Alba Iulia la 80 de ani 1919-1999*, Alba Iulia, 1999, p. 4-12.
119. *Cultură și religie la Blaj în "Vormärz": profesorul Iosif Pop (1812-1845)*, în *Spiritualitate transilvană și istorie europeană*. Editori Iacob Mârza & Ana Dumitran, Alba Iulia, 1999, p. 463-468.
120. *La personnalité et l'époque de Jean de Hunedoara reflétées dans les annotations en marge d'un incunable de 1481*, în *Annali dell'Istituto storico italo-germanico in Trento*, XXV, 1999, p. 45-61. (în colab. cu Ioan Aurel Pop).
121. *Dynamisme politique dans la Transylvanie des Lumières: le cas des professeurs de Blaj*, în *Apulum*, XXXVI, 1999, p. 329-338.
122. *Livres avec des illustrations de Rubens dans la Bibliothèque Batthyaneum d'Alba Iulia*, în *Annales Universitatis Apulensis. Historica*, 2-3, 1998-1999, p. 279-304 (în colab. cu Cornel Tatai Baltă).
123. *Perspective contemporane asupra anului 1918 în istoriografia română*, în *Annales Universitatis Apulensis. Historica*, 2-3, 1998-1999, p. 79-85.
124. *Die Bibliothek Batthyaneum von Alba Iulia (Karlsburg) in Siebenbürgen*, în *Aus dem Antiquariat*, Frankfurt am Main und Leipzig, 6/1999, p. 332-337.
125. *Un bibliotecar arhidiecezan la Blaj*, în *Studia bibliologica valachica*, Târgoviște, I, 2000, p. 92-99.
126. *Istorie la "Lyceum Episcopale Balasfalvense" în "Vormärz" (Două documente din 1843-1844)*, în *Studia. Theologia Graeco-Catholica Varadiensis*, XLV, 1, 2000, p. 201-212.
127. *Itinerarii ale operei lui Nicolaus Olahus (Exemplare din Biblioteca Batthyaneum)*, în *Acta Musei Porolissensis*, XXIII/II, 2000, p. 387-393.
128. *Aspecte ale sursologiei în "Istoria Bisericii Române Unite" de Zenovie Pâclișanu*, în *300 de ani de la Unirea Bisericii Românești din Transilvania cu Biserica Romei*. Actele Colocviului Internațional din 23-25 noiembrie 2000, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2000, p. 297-305.
129. *Aspecte din istoria învățământului la Alba Iulia (secolele XVI-XVIII)*, în *Annales Universitatis Apulensis Series Historica*, 4-5, 2000-2001, p. 73-78.
130. *Drucksachen aus den Niederlanden (des XVI-ten Jahrhunderts) in der Bibliothek Batthyaneum von Alba Iulia*, în *Magyar Könyvszemle*, 117, 1, 2001, p. 67-82.

131. *Die Geschichtslebrbücher die in den Schulen aus Siebenbürgen im zweiten Teil des XVIII-ten Jahnhunderts verwendet worden sind*, în *Historia manet. Volum omagial Demény Layos emlékkönyv*, București-Cluj, Editura “Kriterion”, 2001, p. 495-512.
132. *Interesul iluminiştilor români pentru antichitatea romană*, în *Apulum*, XXXVIII/2, 2001, p. 33-40 (în colab. cu Zevedei I. Drăghită).
133. *Über die Lesestoffe und den kulturellen Horizont des rumänischen Klerus im XVII-XVIII. Jahrhunderts in Siebenbürgen*, în *Lesestoffe und kulturelles Niveau des niederen Klerus. Jesuiten und die nationalen Kulturverhältnisse Böhmen, Mähren und das Karpatenbecken im XVII. und XVIII. Jahrhunderts*. Herausgegeben von István Monok, Péter Ötvös. Vorwort von Frédéric Barbier, Szeged, Scriptum RT., 2001, p. 35-42.
134. *The Union of Alba Iulia, Was Not the Whim of a Moment*, în *Transylvanian Review*, X, 4, 2001, p. 81-89.
135. *Dialog cu Europa clasică*, în *Psaltirea de la Alba Iulia, 1651*, tipărită acum 350 de ani sub păstorirea lui Simion Ştefan, Mitropolitul Ardealului, și văzând acum din nou lumina tiparului cu binecuvântarea Înalt Preasfinţiei Sale Andrei, Arhiepiscop al Alba Iuliei, Alba Iulia, Editura “Reîntregirea”, 2001, p. 11-20.
136. *Aspects of the History of Education in Alba Iulia (16th-18th centuries)*, în *Slujitor al Bisericii și al Neamului*. Părintele Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române, la împlinirea vârstei de 70 ani, Cluj-Napoca, Editura “Renașterea”, 2002, p. 351-357.
137. *Cărți de la polihistorul Vasile Popp. Un document din 1842*, în *Emlékkönyv a Teleki Téka alapításának 200. évfordulójára 1802-2002*. Szerkeztette: dr. Deé Nagy Anikó, Sebestyén-Spielman Mihály, Vakarcs Szilárd, Marosvásárhely, Editura “Mentor”, 2002, p. 444-449.
138. *Segment de cultură franceză modernă la românii ardeleni: informații despre Victor Hugo în “Foaie pentru minte, inimă și literatură”*, în *Apulum*, XXXIX, 2002, p. 383-392.
139. *Raport între școală și societate în Transilvania Luminilor: preoți și profesori la Blaj (până la 1830)*, în *Coordonatele preoției greco-catolice - Istorie și actualitate*. Lucrările sesiunii de comunicări științifice din 17-18 mai 2002, Blaj, Editura “Buna Vestire”, 2002, p. 217-224.
140. *O paralelă posibilă în epoca Luminilor: Ion Budai-Deleanu și Petrus Bod*, în *Annales Universitatis Apulensis Historica*, 6/I, 2002, p. 107-111.
141. *Identitate și alteritate la Blaj în „Vormärz”: cazul școlilor*, în *Identitate și alteritate 3 – Studii de istorie politică și culturală – Omagiu Profesorului Liviu Maior*. Editori: Nicolae Bocșan, Sorin Mitu, Toader Nicoară, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2002, p. 379-386.

142. "Propositiones" din istorie la liceul episcopal din Blaj (1846), în *Cultura creștină*, V, 3-4, 2002, p. 257-266.
143. *Grija lui Gheorghe Șincai pentru școlile românești din Transilvania – Mărturii documentare din 1784-1790*, în *Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică: Istorie și spiritualitate. 150 de ani de la înființarea Mitropoliei Române Unite cu Roma Greco-Catolică la Blaj*, Blaj Editura "Buna Vestire", 2003, p. 285-306.
144. *Acele fundaționale ale școlilor Blajului: sugestii pentru o cercetare semantică*, în *Tentația istoricului. În memoria Profesorului Pompiliu Teodor*. Volum coordonat de: Nicolae Bocșan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, p. 613-627.
145. *Segment de culture française moderne chez les Roumains de Transylvanie: informations sur Victor Hugo dans "Foaie pentru mine, inimă și literatură"*, în *Annales Universitatis Apulensis. Philologica*, 4, 2003, p. 9-15.
146. *Unirea Transilvaniei cu România în viziunea istoricului Zenovie Pâclișanu (Un text inedit din 1945)*, în *Societate și civilizație în Banatul istoric*. Volum îngrijit de Camil Petrescu, Timișoara, Editura "Mirton", 2003, p. 81-95.
147. *Biserică și viață religioasă la istoricul Zenovie Pâclișanu (1886-1957)*, în *Annales Universitatis Apulensis. Historica*, 7, 2003, p. 51-56.
148. *Italianii la Alba Iulia în epoca Principatului (1541-1691)*, în *Cumidava*, XXVII, 2004, p. 99-108 (în colab. cu Zevedei-Ioan Drăghită).
149. *Spirit critic în scrisul istoric al lui Zenovie Pâclișanu. Studiu de caz: "Cultura creștină", 1912*, în *Centru și periferie*. Lucrările colocviului național, Bistrița 23-25 aprilie 2004. Coordonatori: Corneliu Gaiu, Horațiu Bodale, Cluj-Napoca, Editura "Accent", 2004, p. 299-306.
150. *Aspects de la technique d'utilisation des sources dans l'Histoire de l'Eglise Roumaine Unie de Zenovie Pâclișanu*, în *In honorem Gernot Nussbächer*. Volum îngrijit de Daniel Nazare, Ruxandra Nazare și Bogdan Florin Popovici, Brașov, Editura "Foton", 2004, p. 167-174.
151. *Tradiție și inovație în învățământul transilvănean din epoca Luminilor: școlile de la Blaj*, în *Annales Universitatis Apulensis. Historica*, 8, 2004, p. 73-79.
152. *Italiani ad Alba Iulia nell'epoca del Principato autonomo di Transilvania (1541-1691)*, în *L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli*. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e dei rapporti culturali a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi e Andrea Piccardi, Brăila-Venezia, 2004, p. 147-157.
153. *Két párhuzamos életmű a korai felvilágosdásban: Ion Budai Deleanu és Bod Péter*, în *Bod Péter, a historia litteraria művelője tanulmányok*. Szerkesztette Tüskés Gábor. Munkatársak Csörsz Rumen István, Hegedűs Béla, Budapest, Universitas Könyvkiadó, 2004, p. 131-137.

154. *Centrul școlar de la Blaj, embrionul unei biblioteci românești din secolul Luminilor*, în *Confesiune și cultură în evul mediu. In honorem Ion Toderașcu*. Studii reunite de Bogdan-Petru Maleon și Alexandru Florin Platon, Iași, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, 2004, p. 329-339.
155. *Politică și cultură în Transilvania, în “Vormärz”: cazul profesorului Ioan Rusu*, în *Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică. Istorie și spiritualitate. Școlile greco-catolice ale Blajului – 250 de ani de credință și cultură*. Sesiunea de comunicări științifice, Blaj, 8-9 octombrie 2004, Blaj, Editura “Buna Vestire”, 2004, p. 251-266.
156. *Zenovie Păclișanu despre raporturile românilor cu calvinismul în veacul al XVII-lea: reevaluări istoriografice*, în *Annales Universitatis Apulensis. Historica*, 9/II, 2005, p. 119-124.
157. *The Archaeology of Words. A Bird’s Eye View into the Historical Texts in Transylvania (the 18th Century)*, în *Themes in European History Essays from the 2nd International Conference on European History*. Edited by: Michael Aradas and Nicholas C. J. Pappas, Athenas, 2005, p. 371-281 (în colab. cu Ana-Maria Roman Negoii, Laura Stanciu).
158. *Aspekte der staatlichen Kontrolle in Siebenbürgen im Zeitalter der Aufklärung. Das Beispiel der rumänischen Schulen*, în *Libri prohibiti. La censure dans l’espace habsbourgeois 1650-1850*. Edité par Marie-Elizabeth Ducreux et Martin Svatoš. Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2005, p. 99-104.
159. *Das Schulzentrum Blasendorf, der Kern einer rumänischen Bibliothek in der Aufklärung*, în *Les bibliothèques centrales et la construction des identités collectives*. Edité par Frédéric Barbier et István Monok, Leipzig, Leipziger Universitätsverlag, 2005, p. 155-161.
160. *Câteva aspecte ale controlului statului în Transilvania secolului Luminilor: școlile românești*, în *Annales Universitatis Apulensis Historica*, 9/I, 2005, p. 35-39.
161. *Politique et culture en Transylvanie dans “Vormärz”: le cas du professeur Ioan Rus*, în *Cultură politică și politici culturale în România modernă*. Culegere de studii editată de Alexandru Zub și Adrian Cioflâncă cu ocazia celui de al XX-lea Congres Internațional de Științe Istorice, Sydney 2005, Iași, Editura Universității, 2005, p. 67-81.

ANA DUMITRAN